

Atzinums īpašas kopšanas nepieciešamībai

Publicēts: 22.02.2021.

Kādos gadījumos sniedz atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību?

Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija (turpmāk – VDEĀVK) sniedz atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību (turpmāk – atzinums īpašai kopšanai) saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumiem Nr.805 "[Prognozējamas invaliditātes, invaliditātes un darbspēju zaudējuma noteikšanas un invaliditāti apliecinoša dokumenta izsniegšanas noteikumi](#)"

personai līdz 18 gadu vecumam – atbilstoši [šo noteikumu 4. pielikuma II nodaļā definētajām slimībām un patoloģiskiem stāvokļiem](#).

personai no 18 gadu vecuma, kurai noteikta I invaliditātes grupa – atbilstoši [šo noteikumu 8. pielikumā ietvertajiem priekšnoteikumiem](#):

- 1 nepieciešama 24 stundu palīdzība un uzraudzība garīgo spēju ierobežojuma dēļ, ja ārstējošais psihiatrs personai ir konstatējis stabilus, ar ārstēšanu nekoriģējamus uzvedības traucējumus, kuru dēļ persona apdraud savu vai citu personu veselību, drošību vai dzīvību, vai
- 2 pašaprūpes, mobilitātes un ar mājas dzīvi saistīto darbību novērtējums ir zemāks par 7 punktiem (novērtējumu pēc VDEĀVK pieprasījuma veic pašvaldības sociālā dienesta sociālais darbinieks vai pašvaldības sociālā dienesta ergoterapeits).

Atzinumu īpašai kopšanai sniedz vienlaikus ar lēmuma par invaliditāti pieņemšanu. Pieņemot lēmumu par invaliditāti, VDEĀVK vienlaikus izvērtē arī personas veselības un funkcionālā stāvokļa atbilstību atzinuma īpašai kopšanai izsniegšanas kritērijiem. Ja atzinums īpašai kopšanai nav sniegts pieņemot lēmumu par invaliditātes noteikšanu, to pēc lēmuma pieņemšanas var pieprasīt iesniedzot iesniegumu.

Ja, nosakot invaliditāti, personas veselības un funkcionālais stāvoklis neatbilst īpašas kopšanas nepieciešamības kritērijiem, bet invaliditātes perioda laikā personas veselības un funkcionālais stāvoklis mainās vai būtiski pasliktinās, pēc personas iesnieguma saņemšanas VDEĀVK veic atkārtotu ekspertīzi, lai noteiktu indikācijas īpašas kopšanas nepieciešamībai.

Uz kādu atbalstu persona var pretendēt saņemot atzinumu īpašai kopšanai?

Personai, kura kopj bērnu ar invaliditāti un tam ir izsniegts atzinums īpašai kopšanai, ir iespēja pieprasīt īpašas kopšanas pabalstu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā (turpmāk – VSAA). Detalizēta informācija par pabalstu pieejama VSAA tīmekļvietnē "[Bērna ar invaliditāti kopšanas pabalsts](#)".

Saņemt asistenta pakalpojumu pašvaldībā bērnam no piecu līdz 18 gadu (neieskaitot) vecumam sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem. Detalizēta informācija par asistenta pakalpojuma piešķiršanu pašvaldībās pieejama Labklājības ministrijas tīmekļvietnē "[Asistenta pakalpojums pašvaldībā cilvēkiem ar invaliditāti](#)".

Asistenta pakalpojums Aprūpes pakalpojums

KAM

Bērniem (5-18 gadi) ar invaliditāti, kuriem VDEĀVK* ir izsniegusi atzinumu par īpašās kopšanas nepieciešamību

KĀ

Vecāks vai audžuģimene vērsas pašvaldības sociālajā dienestā ar iesniegumu par asistenta un/vai aprūpes pakalpojuma piešķiršanu

Sociālais dienests pārlicinās Invaliditātes informatīvajā sistēmā, ka bērnam ir izsniegts atzinums par īpašās kopšanas nepieciešamību

Asistenta pakalpojums

Sociālais dienests piešķir asistenta pakalpojumu 80 h/mēn. un slēdz līgumu ar asistentu uz invaliditātes periodu (max 3 gadiem)

Ģimene pati lemj par asistenta piesaisti sev vēlamajām darbībām sev vēlamajā laikā

1x mēnesī iesniedz apliecinājumu, norādot dienas, kurās sniegts pakalpojums

Aprūpes pakalpojums

Sociālais dienests pēc pašvaldībā noteiktajiem kritērijiem konstatē aprūpes pakalpojuma nepieciešamību un apjomu, ja ģimene **nodarbinātības vai citu objektīvu iemeslu dēļ nevar nodrošināt bērna aprūpi un uzraudzību nepieciešamajā apjomā**

Sociālais dienests konstatē, vai un cik stundas bērns jau saņem **aprūpes mājās pakalpojumu DI projektos**

Ja ar DI ietvaros saņemto aprūpes mājās pakalpojumu ir nepietiekami, piešķir aprūpes pakalpojumu apjomā līdz 80 h/mēn. Ģimenes materiālās situācijas izvērtējums netiek piemērots.

Sociālais dienests organizē aprūpes pakalpojumu atbilstoši pašvaldībā noteiktajai kārtībai

Ievēro!

Tiem, kuriem asistenta pakalpojums jau ir piešķirts un līgums turpinās pēc 1. jūlija, ir tiesības asistenta pakalpojumu saņemt saskaņā ar līdzšinējiem noteikumiem līdz līguma

darbības beigām, bet ne ilgāk kā līdz 2021. gada 31. decembrim.

* Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija

Iespēja pieprasīt īpašas kopšanas pabalstu VSAA ir personai, kura:

pārsniegusi 18 gadu vecumu un sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem ir nepieciešama īpaša kopšana.

pārsniegusi 18 gadu vecumu un sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem ir nepieciešama īpaša kopšana, un personas invaliditātes cēlonis ir slimība no bērnības.

Detalizēta informācija par pabalstu pieejama VSAA tīmekļvietnē "[Pabalsts personai ar invaliditāti, kurai nepieciešama kopšana](#)".

<https://www.vdeavk.gov.lv/lv/atzinums-ipasas-kopsanas-nepieciesamibai>